

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 11.Gf.40.302/2024/6.

A felperes:

felperes neve

felperes címe

A felperes képviselője:

Pete és Kiss Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Pete Judit ügyvéd)

felperesi képviselő címe

Az alperes:

alperes neve

alperes címe

Az alperes képviselője:

Dr. Endrédi Attila István ügyvéd

alperesi képviselő címe

Az eljárás tárgya: felszámoló által okozott kár megtérítése

Az első fokon eljáró bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat kelte: 2024. november 14.

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 26.G.40.911/2023/32-I. számú ítélete

A fellebbezést benyújtó fél: a felperes 33. sorszám alatt

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 181.934 (Száznyolcvanegyezer-kilencszázharmincnégy) forintot és ezen összeg után 2019. április 2. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, ezt meghaladóan a felperesi keresetet elutasító döntést helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 70.907 (Hetvenezer-kilencszázhet) forint első- és másodfokú részperkölséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes mint hitelező és a cég1 mint adós (a továbbiakban: adós) között 2006. május 25. napján 361.800.000 forintnak megfelelő euró összegű, 78.000.000 forintnak megfelelő euró összegű, valamint 15.000.000 forintnak megfelelő euró összegű hitelszerződések jöttek létre. A hitelszerződések biztosítékát képezte a hitelező és az adós között a 2006. május 25. napján létrejött bankszámla követelésen alapított zálogszerződés (óvadéki kikötéssel), illetve a bérleti jogot terhelő zálogjog alapítására vonatkozó szerződés, mely szerződéseket közjegyzői okiratba foglalták. A közjegyzői okirat szerint külön ingóságokat terhelő jelzálogszerződés és külön vagyont terhelő jelzálogszerződés is létrejött a zálogkötelezett tulajdonában álló és tulajdonába kerülő ingóságokat mindkét szerződéssel magába foglaltan.

[2] A Fővárosi Törvényszék a 2014. október 10. napján jogerőre emelkedett ügyszám1 szám alatti végzésével elrendelte a cég1 (adós) felszámolását, amelynek közzétételére 2014. december 2. napján került sor. Felszámolónak az alperest jelölte ki. A felperes 2015. január 7. napján kelt levelével a felszámolási eljárásban bejelentette hitelezői igényét, melyben a fennálló banki követeléseket 199.436.619 forint összegben jelölte meg. Az alperes a 2014. március 4. napján kelt levelével a felperes által határidőben bejelentett hitelezői igényt az alábbiak szerint vette nyilvántartásba: 189.299.819 forint összeget a 49/D.

§, 743.604 forint összeget „F/2”, 200.000 forint összeget „F/2”, 9.200.196 forint összeget „G” jelű besorolással.

[3] A felperes 2016. március 21. napján vette kézhez az alperes által 2016. február 15-ei fordulónapra elkészített közbenső mérleget. 2016. március 29. napján a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 51. §-a szerinti kifogást terjesztett elő „a közbenső mérleg hiányosságaira tekintettel”. A Fővárosi Törvényszék a 2019. január 30. napján kelt ügyszám2 szám alatti végzésével a kifogásnak helyt adott és a felszámoló 2016. május 3-án kelt és 2018. március 21. napján módosított elszámolását megsemmisítette, valamint kötelezte a felszámolót, hogy 15 napon belül készítsen új elszámolást azzal, hogy az elszámolás során mellőzze a 713.740 forint behajtási költség levonását és a 2.350.689 forint beszámítását. Indokolásában rögzítette, hogy a felszámoló a bíróság ilyen tárgyú felhívása ellenére nem bizonyította, hogy a követelések behajtása során a szükséges ügyintézés meghaladó, vagy olyan különleges szakértelmet igénylő feladat elvégzésére került sor, ami a megbízott ügyvédi iroda eljárását indokolta volna, ezért a behajtási költség jogszabály sértően került levonásra a Cstv. 49/D. § (2) bekezdése szerinti elszámolás keretében. Rögzítette ugyanakkor, hogy a kifogás keretein belül nem vizsgálható, hogy a felszámolási eljárás során óvadéki megállapodás alapján történt-e igényérvényesítés, illetve, hogy az jogszerű volt-e.

[4] Az alperes a végzésre tekintettel 2019. január 14. napján elkészítette a módosított elszámolását, amelyben azt rögzítette, hogy a felperest mint biztosított követeléssel rendelkező hitelezőt a Cstv. 49/D. § (2) bekezdése szerint az adós befolyt követelései alapján összegzett bevételének az 50%-a, azaz 2.015.740 forint illette meg.

[5] A felperes mint hitelező 2019. június 6. napján a zárójelentéssel szemben is kifogással élt, amelyben azt sérelmezte, hogy az adós bevételeiből befolyt összeg 50%-át – 2.015.740 forintot – a felszámoló nem utalta át a részére.

[6] A felszámoló 2020. október 2-án előadta, hogy a 2016. február 15. napján kelt közbenső jelentés részét képező pénzforgalmi jelentés szerint az adós pénzkészlete 2016. február 15. napján már csupán 706.246 forint volt, így a rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy a 2.015.740 forint már ebben az időpontban sem állt rendelkezésre.

[7] A törvényszék a ügyszám3 számú végzésében megállapította, hogy az adósnak a felszámolási eljárás során a közbenső mérleg elkészítéséig rendelkezésre állt pénzeszköze (6.385.168 forint) a közbenső mérleg elkészítését megelőzően bankköltségre (9.493 forint), a felszámolás kezdeményezése miatti eljárási költségre (105.000 forint), irattározásra (1.968.504 forint), áfa megfizetésére (683.236 forint), követelésbehajtás költségére (562.000 forint) került felhasználásra, illetve további 395.416 forint bankköltséget és 1.995.228 forintot maga a kifogást előterjesztő hitelező emelt le. Ez összesen 5.718.877 forint. Megállapította, hogy a felszámoló az elszámolás módosítása iránti kötelezettségének eleget tett a hitelező

felé, és a még rendelkezésre álló 706.246 forint pénzeszköz terhére 661.960 forintot a hitelező részére kifizetett, míg a maradvány további bankköltségekre került elszámolásra. A felszámoló igazolta, hogy az adóhatóság 468.775 forint iparűzési adó túlfizetést 2015. november 12. napjával, valamint 3.469.704 forint + 3.000 forint áfa túlfizetést 2015. december 21. napjával utalt át az adós részére. A felszámolást lefolytató bíróság megállapította, hogy ez összhangban áll a felszámoló által korábban (2020. október 2-án) előadott elszámolással. Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Törvényszék a ügyszám3 szám alatti végzésében a kifogást alaptalannak találta, megállapítva, hogy már a kifogás benyújtásakor (2016. május 27. napján) sem állt rendelkezésre a hitelező által igényelt összeg. Rögzítette továbbá, hogy a felszámoló pénzforgalmi jelentéséből megállapítható volt, hogy a Cstv. 57. § (1) bekezdés a) kategóriában felsorolt költségekre fordította a befolyt adó- és áfa túlfizetéseket. A megmaradt 661.960 forint összeget pedig a Cstv. 57. § (1) bekezdés b) kategóriás hitelezőnek (azaz a felperesnek) kiutalta a kifizetések sorrendjét szabályozó Cstv. 57. §-a alapján.

[8] A Fővárosi Törvényszék a 2021. április 20. napján meghozott 8.Fpk.4.909/2014/40. szám alatti végzésével a cég1 (adós) felszámolási eljárását befejezte. A végzés indokolása szerint a bíróság a felszámoló által rendelkezésre bocsátott iratok alapján vagyonihiány miatt döntött a többször módosított Cstv. 63/B. § (1) bekezdése szerint – figyelemmel a Cstv. 60. § (1) bekezdésére is – az eljárás egyszerűsített módon történő befejezéséről, az adós megszüntetéséről, és törlésének kezdeményezéséről.

[9] A felperes a keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest kártérítés jogcímén 1.353.780 forint és ezen összeg után 2019. április 2. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamata megfizetésére a felperes perköltségeinek megtérítése mellett. Arra hivatkozott, hogy a módosított elszámolás szerint a követelést (mint adósi vagyont) terhelő jelzálogjog alapján az eljárás során befolyt összesen 4.031.479 forint bevételből annak 50%-a – 2.015.740 forint – illette volna meg. Ebből a felszámoló csak egy részt teljesített, 1.353.780 forint megfizetésére nem került sor annak ellenére, hogy azt csak az ő biztosított hitelezői igényének kielégítésére fordíthatta volna a felszámoló. Állítása szerint a felszámoló a Cstv. 49/D. § (2) bekezdésében foglalt zálogjoggal biztosított követelés kielégítési kötelezettségét felróhatóan megszegte azzal, hogy a 4.031.479 forint 50 %-a az összegek bevételezését követően nem került részére kifizetésre, az adós bevételeit a felszámoló másra költötte, azt később sem tudta kifizetni. A felszámoló így nem a töle elvárható gondossággal járt el, a kötelezettség szegése révén a felperesnek mint hitelezőnek kárt okozott, amelyet a Cstv. 54. §-a és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:519. §-a alapján köteles megtéríteni.

[10] Az alperes az érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte a perrel felmerült költségei megtérítése mellett. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a felperes által károkozónak minősített felszámolói magatartás legkésőbb 2021. március 21. napján elévült. Érdemben is vitatta a keresetet, arra hivatkozással, hogy az elszámolás szerinti összeg objektív okok miatt nem volt teljesíthető, az adós társaságnál felmerült és esedékessé vált felszámolási költségek kifizetésre kerültek, további pénzeszközzel pedig az adós társaság nem rendelkezett. Az adós követeléseinek behajtásával összefüggésben olyan költségek merültek

fel, amelyek nélkül a behajtás nem realizálódott volna. Ezen kívül azt is állította, hogy a felperes a felszámolás kezdő időpontját követően jogellenesen, a Cstv. hitelezők kielégítési sorrendjére vonatkozó rendelkezéseinek megsértésével jutott hozzá a jelen perben érvényesített kárigényt meghaladó, összesen 2.350.689 forint összeghez. Az alperes nem járt el jogsértő módon, amikor a felperes által az adós bankszámlájáról jogellenesen leemelt összeget a felperesi követelésbe beszámította. A beszámítással a követelések bevételezéséből eredő összegekkel kapcsolatos felperesi igény megszűnt, így az elszámolást követő kifizetés elmaradása kárként nem értelmezhető. A felperes az általa jogellenesen leemelt összeggel hozzájutott ahhoz a hitelezői követeléshez, amely a Cstv. rendelkezései szerint őt jogszerűen megillette, sőt a többi hitelező kárára a Cstv. alapján járó kielégítésnél magasabb összeghez jutott. Az adósi vagyon hiánya miatti kielégítés elmaradása a felszámoló kártérítési felelősségét nem alapozza meg.

[11] Az elsőfokú bíróság a 32-I. sorszámú ítéletével a felperes keresetét elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 86.000 forint perköltséget. Határozatát a Ptk. 5:86. § (1) bekezdésére, 5:95. § (1) bekezdésére, 6:22. § (1) és (2) bekezdésére, 6:24. § (1) és (2) bekezdésére, 6:25. § (1) és (2) bekezdésére, 6:518. §-ára, 6:519. §-ára, 6:520. §-ára, 6:521. §-ára, 6:522. § (1) és (2) bekezdésre, 6:625. § (1) bekezdésére, 6:137. §-ára, 6:142. §-ára, 6:143. §-ára, valamint a Cstv.-nek a felszámolási eljárás 2014. október 10-ei elrendelésekor hatályos 49/D. § (1) bekezdésére, 54. §-ára, 57. § (1) bekezdés a) és b) pontjára valamint (2) bekezdésére alapította.

[12] Elsődlegesen az elévülés kérdésében foglalt állást. Rögzítette, hogy az elévülési idő 2019. február 14. napjától, az alperes által elkészített módosított elszámolás időpontjától számítandó. A módosított elszámolást az alperes 2019. február 14. napján küldte meg a Fővárosi Törvényszékre, míg a kárigény érvényesítésére irányuló fizetési meghagyás iránti kérelem előterjesztésére 2022. november 10. napján került sor. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes követelése nem évült el.

[13] Ezt követően a törvényszék a keresetet érdemben vizsgálta. Kifejtette, hogy az alperes az általa előadottak alátámasztására csatolta a Fővárosi Törvényszék ügyszám3 szám alatti végzését, hivatkozva arra, hogy a jogerős végzés szerint annak meghozatala időpontjában nem állt rendelkezésre olyan adósi vagyon, amelyből a felperesi igény kielégíthető lett volna. Az adósi vagyon hiánya miatt a kielégítés elmaradása a felszámoló kártérítési felelősségét nem alapozza meg.

[14] Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a felperes követelése a Cstv. 57. § (1) bekezdés b) pontjába sorolt követelés volt, amely követelés kielégítését a Cstv. 57. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a felszámolás (2) bekezdés szerinti költségei megelőzték. A 2016. február 15. napján kelt közbenső jelentés részét képező pénzforgalmi jelentés szerint az adós pénzkészlete 2016. február 15. napján már csupán 706.246 forint volt, így a 2.015.740 forint már ebben az időpontban sem állt rendelkezésre. Az adósnak a felszámolási eljárás során a közbenső mérleg elkészítéséig rendelkezésre álló pénzüsszege 6.385.168 forint volt, amit a felszámoló a közbenső mérleg

elkészítését megelőzően 9.493 forint bankköltségre, 105.000 forint felszámolás kezdeményezése miatti eljárási költségre, 1.968.504 forint irattározási költségre, 683.236 forint áfa megfizetésére, valamint 562.000 forint követelés behajtási költségére, illetve további 395.416 forint bankköltségre fordította. 1.995.228 forintot pedig maga a felperes emelt le. Ez mindösszesen 5.718.877 forint. A kifogásolási eljárás eredményére tekintettel az alperes utóbb a közbenső mérleget módosította és a még rendelkezésre álló 706.246 forint pénzeszközből 661.960 forintot a hitelező részére kifizetett, a maradványt pedig bankköltségre számolta el. A felszámolás alatti adósnak az adóhatóság részéről történő 168.775 forint átutalására 2015. november 12. napján, míg 3.469.704 forint + 3.000 forint átutalására 2015. december 21. napján került sor. Megállapítható tehát, hogy a felszámoló a befolyt adó és áfa túlfizetéseket a Cstv. 57. § (1) bekezdés a) kategóriába sorolt költségekre fordította. A megmaradó 661.960 forint összeget pedig a Cstv. 57. § (1) bekezdés b) kategóriájába sorolt hitelező felperesnek kiutalta, a fizetések sorrendje a Cstv. 57. §-ában foglaltaknak mindenben megfelelt.

[15] Mindebből az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a felszámolási eljárás során az alperes nem a jogszabályi kötelezettségének megfelelően látta el a feladatát. Egyetértett az alperessel abban, hogy két feltétel lett volna szükséges az óvadékkal való rendelkezéshez, egyrészt a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását megelőzően vagy legkésőbb azon a napon kellett volna a pénznek a számlára érkeznie, továbbá a felperesi pénzintézetnek bizonyítania kellett volna, hogy nem tudott, vagy nem is kellett tudnia a fizetéseképtelenségi eljárás megindításáról, továbbá azt is, hogy az adós nem rendelkezhetett az óvadékként számlán lévő összegről. E tény fennállására azonban maga a felperes sem hivatkozott, ezzel pedig a felperes a Cstv. hitelezők kielégítési sorrendjére vonatkozó rendelkezéseinek megsértésével jutott hozzá a jelen perben érvényesített kárigényt meghaladó, összesen 2.350.689 forint összeghez. E cselekménye a Cstv. 38. § (5) bekezdése alapján történő felhasználással ellentétes volt, ezért az alperes jogosan számította be az adósnak a jogtalan bankszámla terheléssel megegyező követelését, mely beszámítás során a beszámítás időpontjában a felperesi követelés megszűnt. Az alperes a kifizetéseket a Cstv. 57. §-ának rendelkezései szerint végezte el, elszámolását okiratokkal alátámasztotta. Az alperesnek a felszámolási eljárás lebonyolítása vonatkozásában végzett tevékenysége megfelelt az elvárt gondosság Ptk. 1:4. §-ában rögzített mércéjének, a kirendelés alapján őt terhelő gondossági kötelmet nem szegte meg. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdése szerint eljárva megállapította, hogy az alperes magatartása nem volt felróható a kereseti kérelemben megjelölt kár vonatkozásában, felelősség őt nem terheli. A kárfelelősség egyik elemének hiányára tekintettel pedig a keresetet jogalap hiányában elutasította, így annak összegszerűségét nem vizsgálta.

[16] A felperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset szerinti döntés meghozatalát kérte, ennek keretében kártérítés jogcímén 1.353.780 forint és ezen összeg után 2019. április 2. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes (a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű) késedelmi kamatának megfizetésére kérte kötelezni az alperest, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

[17] Álláspontja szerint a törvényszék az ügy történeti tényállását megfelelően ismertette, azonban a per elbírálására irányadó jogszabályi rendelkezéseket tévesen értelmezte, ennek következtében a megállapított tényállásból téves jogi következtetéseket vont le és tévedett akkor, amikor a felperes keresetét elutasította. A felperes fellebbezési álláspontja szerint ugyanis az alperesi felszámoló eljárása ellentétes volt a Cstv. jelen perben alkalmazandó 49/D. § (2) bekezdésében foglaltakkal. A 2017. július 1-jét megelőzően hatályos Cstv. 49/D. § (2) bekezdésének helyes értelmezése ugyanis az, hogy a befolyt vételár (jelen esetben 4.031.479 forint) 50%-a mindenképpen a zálogjogosult felperest illeti meg, míg a másik 50% az, amit a Cstv. 57. § (1) bekezdésében meghatározott sorrend szerint a hitelezői igények kielégítésére kell fordítani. Ebből eredően az alperes nem hivatkozhat arra, hogy a felperest illető 2.015.740 forintból az elszámolás időpontjában már csak 706.246 forint állt a rendelkezésére, mivel az elszámolás szabályait az alperes rosszul alkalmazta. Hibázott tehát az elsőfokú bíróság is, amikor az alperes ezen elszámolási módszerét elfogadta, a felperest megillető összesen 2.015.740 forint kifizetési kötelezettségének időpontjában ugyanis nem volt alkalmazható a Cstv. 57. § (1) bekezdésében meghatározott kielégítési sorrend. A felperesi követelés eredetileg nem a Cstv. 57. § (1) bekezdés b) kategóriájába, hanem a 49/D.§ (2) bekezdése szerinti kategóriába tartozott. Megállapítható ezért, hogy az alperes az eljárása során megszegte a rá irányadó eljárási szabályokat, a befolyt vételárral a felperes felé szabályszerűen nem számolt el, a bevételből neki járó részt nem utalta át, aminek alapján az okozott kárért a Ptk. szabályai szerint felelősséggel tartozik. Felelősségének mértéke pedig a jelen perben a felperes által érvényesíteni kívánt összeg, 1.353.780 forint. Erre tekintettel az elsőfokú ítélet megváltoztatása és a kereset szerinti döntés meghozatala indokolt. Abban az esetben, amennyiben az ítéltábla úgy ítéli meg, hogy az ügyben az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése miatt, illetve az elsőfokú bíróság mulasztása miatt a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű kiegészítésének lenne helye, a felperes a fellebbezésében másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte a Pp. 381. §-a alapján.

[18] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság keresetet elutasító döntése érdemben helyes, az a felperes által megjelölt okból nem jogszabálysértő. Megjegyezte ugyanakkor az alperes, hogy nézete szerint az elsőfokú bíróságnak az elévülés kérdésében kifejtett álláspontja téves és a felperesi kereset érdemi vizsgálatára az elévülés következtében nem kerülhetett volna sor, azonban e téves álláspontjától függetlenül a törvényszék érdemben helyes döntést hozott a felperes keresetének elutasítása során. A kereset érdemi vizsgálata körében a törvényszék helyesen állapította meg a tényállást, és abból a jogszabályok megfelelő alkalmazásával érdemben helyes döntést hozott. A felperes a Cstv. hitelezők kielégítési sorrendjére vonatkozó rendelkezéseinek megsértésével jutott hozzá a perben érvényesített kárigényt meghaladó, összesen 2.350.689 forint összeghez. Az adós bankszámlájáról a felszámolás kezdetét követően befolyt összegeket is felhasználta, azokat óvadéki jogosultként a bankköltségre, kamatra és tőkeösszegre leemelte. Ez a cselekmény azonban a Cstv. 38. § (5) bekezdése alapján történő felhasználással ellentétes volt, ezért az alperes jogosan számította be az adósnak a jogtalan bankszámla terheléssel megegyező követelését, mely beszámítás során a beszámítás időpontjában a felperesi elszámolási követelés megszűnt. Mindezekre tekintettel a felperesnek mind az elsőfokú ítélet megváltoztatására, mind pedig hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezése megalapozatlan, ezért az elsőfokú ítélet helybenhagyásának van helye.

[19] A fellebbezés kis részben alapos.

[20] Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a jogvita eldöntéséhez szükséges mértékben lefolytatta, a tényállás azonban pontosításra szorul, a jogi álláspont pedig részben helytálló. A másodfokú bíróság a fellebbezés alapján az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatására látott okot az alábbiak szerint.

[21] Mindenekelőtt rögzíti az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróságnak az alperes elévülési kifogását elutasító döntése fellebbezéssel nem volt támadott, így az elévülés kérdése már nem képezte a másodfokú eljárás tárgyát, ezért arra az ítéltábla nem tér ki. A felülbírálat kizárólag az érdemi kérdésekre (károkozó magatartásra, kár összegére) terjed ki.

[22] A felszámolónak jelen esetben a hitelezői követeléseket nem csak a Cstv. 57. §-ban előírt sorrend, hanem a felszámolási eljárás megindításakor hatályos szövegű 49/D. §-a alapján kellett kielégítenie.

[23] A nem vitatott tényállás szerint ugyanis a felperes mint hitelező és az adós között 2006. május 25. napján hitelszerződések jöttek létre, mely hitelszerződések biztosítékát képezte a hitelező és az adós között a 2006. május 25. napján létrejött bankszámla követelésen alapított zálogszerződés (óvadéki kikötéssel), mely szerződéseket közjegyzői okiratba foglalták. A felperesi bank követelései tehát biztosítottak voltak, hiszen a felperesnek az adós bankszámlájára befolyt követeléseinek is zálogjoga volt. Ezt a tényt a felszámoló is elismerte a felperesi hitelezői igények nyilvántartásba vétele során. Az adós 2014. december 2-ai kezdő időponttal került felszámolás hatálya alá, a felperes a hitelezői igényét 2015. január 7. napján bejelentette, azt a felszámoló 189.299.819 forint összegben 49/D. kategóriába soroltan, 743.604 forint és 200.000 forint összegben f) kategóriába, 9.200.196 forint összegben g) kategóriába soroltan nyilvántartásba vette. Téves tehát az elsőfokú bíróságnak azon érvelése, hogy a felperesi hitelezői igényt a Cstv. 57. § (1) bekezdés b) pontja szerint kellett kielégíteni, amelyet megelőztek a Cstv. 57. § (1) bekezdés a) pontja szerinti felszámolási költségek, s mivel ezek betartásával járt el a felszámoló, felelőssége a kielégítetlenül maradt hitelezői követelésekért nem áll fenn. A felszámolónak a behajtott, vagy akár önkéntesen megfizetett adósi követelésvagyont a Cstv. 49/D. § (2) bekezdése alapján kellett kezelnie. Tekintettel továbbá arra, hogy a bevételek bevételezése során a felszámolási ügyben eljáró bíróság a kifogási eljárásban hozott végzésében nem látta indokoltnak az ügyvédi költség mint behajtási költség levonását, a felszámolónak „tisztán” a bevétel 50 %-ával kellett számolnia.

[24] A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint jogszerűen igényli a kára megtérítését az a hitelező, aki biztosított követeléssel rendelkezik, a biztosíték tárgyából származó bevételből még sem kapja meg a felszámolótól a részére járó összeget, és a felszámolási

eljárás befejezésével már az is megállapítható, hogy ennek teljesítésére már nincs is mód adósi vagyon hiányában.

[25] Nem vitás peradat az, hogy a felszámolási eljárás kezdő időpontjában az adós bankszámláján nem volt jelentős összeg, a felszámolási eljárás megindulását követően azonban 2015. márciusáig – különböző vevőkövetelésekből eredő – befizetések érkeztek 2.350.689 forint mértékben. Ezt az összeget a felperesi hitelező óvadéknak tekintve az adós bankszámlájáról a saját részére leemelte. Az iparüzési adó túlfizetés visszafizetéséből az adósnak 2015. november 12-én 468.775 forint, társasági adó és áfa túlfizetés visszafizetéséből 3.562.704 forint bevétel keletkezett. Mivel a felszámoló a hitelező korábbi eljárását jogtalannak minősítette, mert álláspontja szerint a kezdő időpont után a bankszámlára befolyt összegeket a hitelező nem tekinthette óvadéknak és azzal nem rendelkezhetett volna a saját javára, az adóvisszatérítésekből befolyt bevételek 50 %-át nem utalta ki a 49/D.§ (2) bekezdése szerint a hitelezőnek, ezzel kapcsolatos elszámolást csak a felszámolási ügyben eljáró bíróság kifogási eljárásban meghozott végzése alapján készített, ekkor azonban már a bevételek nagy részét felszámolási költségekre kifizette.

[26] Ahogy azt a Kúria egy irányadó határozatában kifejtette, az Európai Unió Bíróságának C-156/15. számú (Private Equity Insurance Group SIA) és C-107/17. számú (Aviabtika UAB) ítéleteiben kifejtett, a pénzügyi biztosítékokról szóló megállapodásokról szóló, 2002. június 6-ai 2002/47/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmezésének megfelelő értelmezés szerint óvadékként a Cstv. 38. § (5) bekezdésének szabályai szerint *csak a felszámolás kezdő időpontjában meglévő összeg számolható el.*

[27] A perbeli esetben azonban a hitelező felperes olyan bankszámlára érkezett pénzüsségeket tekintett óvadéknak, amely a felszámolási eljárás megindulását követően folytak be. Az időközben megindult felszámolási eljárás következtében a befolyt összegek a felszámolási vagyon részét képezték, ezért azt a bank nem tekinthette volna óvadéknak, azzal nem rendelkezhetett volna, azokra a felszámolás körébe tartozó vagyonból történő kielégítés szabályai lettek volna az irányadóak. Ez a felperesi hitelezői eljárás sértette a Cstv. 38. § (5) bekezdését. A felperes mint bank akkor járt volna el helyesen, ha ezt az összeget a felszámoló rendelkezésére bocsátja.

[28] A felszámolónak viszont az lett volna a kötelezettsége a Cstv. jelen eljárásra irányadó 49/D. § (2) bekezdése alapján, hogy ebből az összegből egy 2015. áprilisi elszámolás alapján, majd a később érkezett adótúlfizetések visszafizetéséből származó bevételből egy 2015. decemberében készített elszámolás alapján a befolyt követelések 50%-ának megfelelő összeget kifizeti a biztosított igénnyel rendelkező felperesi hitelezőnek a nyilvántartott követelései részbeni kielégítéseként.

[29] A felperest mint hitelezőt tehát a fent kifejtett intézkedési sorrendben a 2.350.689 forint befolyt vevőkövetelésből a Cstv. 49/D. § (2) bekezdése értelmében annak

50%-a, 1.175.344 forint illetve volna meg. Ehhez hozzá számítandó a 2015. év végén befolyt összegek (468.775 és 3.562.704 forint) 50%-a, 2.019.239 forint. E számítás eredményeként az adós követelésvagyonából származó bevételből történő kielégítésként a felperes részére 3.194.583 forintot kellett volna a felszámolónak kifizetnie. Ez az összeg jelentkezhett volna kárként, ha a felszámoló a kielégítési szabályok ellenére mégis előbb a felszámolási költségeket fizeti ki. Ezzel szemben megállapítható, hogy a felperesi hitelező hozzájutott az általa és saját javára levont 2.350.689 forinthez, valamint ezen felül a felszámoló által kifizetett 661.960 forinthez, mely tételek együttes összege 3.012.649 forint. A 3.194.583 forint és a 3.012.649 forint különbözete 181.934 forint. Ezt az összeget lehet kárként megállapítani, mert a felszámoló alperes ezt nem fizette ki sem időben, sem a felszámolás végéig az adós vagyonából a felperes részére. Ez az az összeg tehát, amelyet az alperes a Cstv. 54. §-ában foglaltak alapján a polgári jogi felelősség szabályai szerint kártérítés címén megfizetni tartozik. A felperes ezt az összeget nem vitásan nem kapta meg, kára legkésőbb a felszámolási eljárást befejező határozat jogerőre emelkedése napján bekövetkezett, tekintettel arra, hogy ekkorra vált nyilvánvalóvá, hogy a felperes ezen biztosított követelése már semmiképpen sem lesz kielégíthető. Az alperes a kár után a törvényes mértékű késedelmi kamatot is megfizetni tartozik a felperes számára. Ennek az elsőfokú bíróság által megállapított kezdő időpontját a felek fellebbezéssel nem támadták, ezért azt a másodfokú bíróság sem érintette.

[30] A kifejtettek következtében a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és az alperest 181.934 forint kártérítés és annak kamatai megfizetésére kötelezte, míg egyebekben – az ezen összeget meghaladó keresetet elutasító rendelkezés tekintetében, az ismertetett eltérő indokok alapján – helybenhagyta.

[31] A felperes fellebbezése kis részben, 13%-ban vezetett eredményre, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni a túlnyomórészt (87 %-ban) pernyertes alperes első- és másodfokú eljárásban felmerült részperköltségét. Ennek megállapítása során az ítéltábla a felperes által lerótt 81.277 forint kereseti és 108.302 forint fellebbezési illeték együttes összegének, 189.529 forintnak a 13%-át, 24.638 forintot, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a alapján, a pertárgy érték figyelembe vételével megállapított 102.000 forint + áfa (68.000 forint + áfa elsőfokú és 34.000 forint + áfa másodfokú), azaz bruttó 129.540 forint ügyvédi munkadíjnak a 13%-át 16.840 forintot, azaz összesen a felperes oldalán 41.478 forint első- és másodfokú perköltséget; míg a 87%-ban pernyertes alperes oldalán 68.000 forint + áfa, azaz 86.000 forint ügyvédi munkadíjat (az elsőfokú ítéletben megállapított összeggel egyezően), míg a másodfokú eljárásra ennek 50%-át, 34.000 forint + áfa, azaz 43.180 forintot vett figyelembe. E kettő együttes összege 129.180 forint első- és másodfokú ügyvédi munkadíjat tesz ki, amelynek 87%-a 112.386 forint. Ezen összegből kivonva a felperes javára megállapított 41.478 forintot, 70.907 forint különbözet adódik, melynek megfizetésére a túlnyomórészt pervesztes felperest kötelezte a másodfokú bíróság a nagyjából részben pernyertes alperes részére.

[32] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2025. szeptember 24.

Dr. Volein Anna s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mózsik Tímea s.k.
Dr. Kovács Mária s.k.
előadó bíró
bíró

A kiadmány hitelül: